

Talepapir

Arrangement: Besvarelse af samrådsspørgsmål D (alm. del) UUI

Hvornår: Tirsdag den 7. december 2021

**Udlændinge- og
Integrationsministeriet**

DET TALTE ORD GÆLDER

Spørgsmål:

Vil ministeren redegøre for, om baggrunden for, at regeringen har ændret den danske 3-årsregel for familiesammenføring til flygtninge med midlertidig beskyttelsesstatus til en 2-årsregel? Vil ministeren herunder svare på følgende?

- Er Danmark forpligtet til at følge dommen af 9. juli 2021 ved Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol i sagen M.A. mod Danmark, og hvad vil konsekvensen være, hvis Danmark vælger ikke at følge dommen?*
- Har regeringen overvejet andre muligheder for at efterkomme den pågældende dom, f.eks. ved at påbegynde sagsbehandlingstiden tidligere for på den måde at forkorte ventetiden eller at ændre 3-årsreglen til en 2½-årsregel? Ville sådanne mindre lempelser være forenelige med dommen?*
- Hvorfor mener regeringen, at den administrativt, og uden inddragelse af Folketinget, kan lempe 3-årsreglen og sætte lempelsen i gang øjeblikkeligt?*
- Er ministeren enig i, at lempelsen er i strid med det løfte, den nuværende statsminister gav før valget om kun at lempe udlændingepolitikken, hvis der var bred enighed i Folketinget om det, jf. artiklen "Mette Frederiksen garanterer: Vi lemper ingen krav til udlændinge uden V og DF" på altinget.dk den 24. april 2019?*

12. oktober 2021

Sags nr. 2021 - 17784
Akt-id 1793448

Svar:

[Indledning]

Tak for spørgsmålene.

Den 9. juli i år afsagde Storkammeret ved Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol dom i M.A.-sagen.

Sagen vedrørte den udskydelse af familiesammenføring til flygtninge med midlertidig beskyttelsesstatus i 3 år, der er fastsat bl.a. i udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 1, litra d – den såkaldte 3-årsregel.

Menneskerettighedsdomstolen fandt som bekendt, at Danmark har krænket Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8 om retten til respekt for privat- og familieliv.

[Juridisk analyse af dommen]

Juristerne i Udlændinge- og Integrationsministeriet har nærlæst dommen og har i tæt samarbejde med juristerne i Justitsministeriet foretaget en vurdering af dommen.

Den juridiske analyse af dommen og dens konsekvenser blev sendt til Folketinget den 1. oktober [2021].

Som det fremgår af den juridiske analyse, er det på baggrund af dommen vurderingen, at der ikke er grundlag for at udskyde adgangen til familiesammenføring for flygtninge med midlertidig beskyttelsesstatus i mere end 2 år i en situation som den aktuelle, hvor Danmark ikke oplever en massetilstrømning af asylansøgere.

Det er samtidig vurderingen, at familiesammenføring vil kunne udskydes i 3 år, hvis der igen måtte opstå en massetilstrømning af asylansøgere.

Som det også fremgår af den juridiske analyse, er vurderingen foretaget på baggrund af en fortolkning af dommen og dens præmisser.

Som jeg flere gange har givet udtryk for, så havde jeg selvfølgelig gerne set, at dommen var faldet anderledes ud.

Men jeg er samtidig lettet over, at vi kan genindføre 3-årsreglen, hvis vi på et tidspunkt står i en ny situation med massetilstrømning af asylansøgere.

Der er vi heldigvis ikke nu. Faktisk er tallene historisk lave. Og det skal vi fortsat arbejde på at fastholde.

Men de lave tal betyder altså, at Udlændingestyrelsen – som situationen er nu – skal administrere 3-årsreglen som en 2-årsregel.

Udlændingestyrelsen vil således i sager, hvor den herboende flygtning har haft midlertidig beskyttelsesstatus i 2 år, og hvor de øvrige betingelserne også er opfyldt, give ægtefæller og børn opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c.

Det er den bestemmelse, der anvendes, når et afslag vil stride imod Danmarks internationale forpligtelser, og der ikke kan gives opholdstilladelse efter andre bestemmelser.

Som det fremgår af regeringens lovprogram, vil jeg senere i denne folketingssamling fremsætte et lovforslag om at ændre 3-årsreglen til en 2-årsregel. Dette for at sikre, at udlændingelovens ordlyd er retvisende, så loven ikke giver indtryk af en retstilstand, der reelt ikke er gældende.

For at tage højde for en eventuel fremtidig situation med en ny massetilstrømning af asylansøgere til Danmark, vil der i lovforslaget blive indsat en bemyndigelse til, at udlændinge- og integrationsministeren i tilfælde af massetilstrømning af asylansøgere til Danmark kan ændre perioden fra 2 år til 3 år. Det vil i lovbemærkningerne nærmere blive defineret, hvad der forstås ved massetilstrømning.

Jeg vil nu gå over til at svare på de mere specifikke spørgsmål, der er stillet.

[Underspørgsmål 1: Pligt til at efterleve dommen?]

Der spørges, om Danmark er forpligtet til at følge dommen, og hvad konsekvensen er, hvis Danmark *ikke* følger dommen.

Som sagt havde jeg selvfølgelig gerne set, at dommen var faldet anderledes ud. Og vi har da også undervejs gjort alt, hvad der stod i vores magt for at overbevise Domstolen om at komme frem til et andet resultat.

Men resultatet er nu engang, som det er, og regeringen agter at efterleve dommen og leve op til de internationale forpligtelser, som Danmark har tilsluttet sig.

Når der spørges til, om Danmark er forpligtet til at følge dommen, er det væsentligt at være opmærksom på, at den aktuelle administration – dvs. en 2-årsregel – allerede følger af de gældende regler i udlændingeloven.

Det følger nemlig af bemærkningerne til loven, at reglerne om udskydelse af familiesammenføring skal administreres i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser.

Rent folkeretligt er Danmark også forpligtet til at efterleve dommen.

Hvis Folketinget ved lov måtte beslutte, at der uanset M.A.-dommen skal gælde en 3-årsregel for familiesammenføring, må det forventes, at Domstolen igen vil finde, at Danmark har krænket Den Europæiske Menneskerettighedskonvention[, hvis der indbringes en konkret klagesag herom for Domstolen].

En sådan dom vil – ligesom M.A.-dommen – folkeretligt forpligte Danmark til at træffe foranstaltninger, der er

nødvendige for at bringe krænkelsen til ophør og rode bod på konsekvenser heraf.

Danmark er med andre ord folkeretligt forpligtet til at forhindre yderligere lignende krænkelser af konventionen.

Det gælder for alle stater, der har tilsluttet sig konventionen. Og det gælder også, når en dom måtte gå en stat imod.

[Underspørgsmål 2: Andre muligheder for efterlevelse?]

Så er der spørgsmålet, om regeringen har overvejet andre muligheder for at efterleve dommen, f.eks. påbegynde sagsbehandlingen tidligere eller ændre 3-årsreglen til f.eks. en 2½-årsregel.

Det spørgsmål har jeg også selv tidligere stillet regeringens jurister, og deres klare svar er: ”Nej”.

En udskydelse i mere end 2 år kræver særlige grunde. Når asyltallene er historisk lave – og det er i sig selv rigtig godt og noget, vi skal fastholde – så er der ikke sådanne særlige grunde, og derfor er grænsen 2 år.

Derfor er det også vurderingen fra regeringens jurister, at Danmark vil blive dømt for at overtræde Menneskerettighedskonventionens artikel 8, hvis Danmark i en situation som den aktuelle – altså uden massetilstrømning – beslutter at udskyde adgangen til familiesammenføring i mere end 2 år, f.eks. 2½ år.

Så er der det med at starte sagsbehandlingen tidligere.

Jeg må indrømme, at jeg ikke helt forstår tankegangen.

Først og fremmest er det jo sådan, at det er folk selv, der ansøger om familiesammenføring. Og der kan jo ikke sagsbehandles, før der er ansøgt.

Og så er det allerede sådan, at ansøgningen kan indgives 2 måneder før, at venteperioden udløber. Sådan har det hele tiden været, også da det var en 1-årsregel.

Det er for, at myndighederne kan påbegynde sagsbehandlingen og – hvis der er grundlag for det – meddele familiesammenføring hurtigst muligt efter, at venteperioden er udløbet.

[Underspørgsmål 3: Ændre administration uden om Folketinget?]

Der er også spurgt, hvorfor regeringen kan ændre administrationen af 3-årsreglen til en 2-årsregel uden at inddrage Folketinget.

Det er som sagt forudsat i bemærkningerne til loven, at ordningen om at udskyde adgangen til familiesammenføring skal administreres i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser.

Hvis det er i strid med Danmarks internationale forpligtelser at henvise en ansøger til at vente i 3 år, skal familiesammenføring derfor tillades på et tidligere tidspunkt.

I de tilfælde bruges den hjemmel i udlændingeloven, der allerede eksisterer, og som der er redegjort for i bemærkningerne til 3-årsreglen, nemlig udlændingelovens § 9 c.

I den nuværende situation er det så sådan, at familiesammenføring ikke inden for rammerne af de internationale forpligtelse kan udskydes i 3 år. Det betyder, at alle, der får familiesammenføring med en midlertidig beskyttet

flygtning, får opholdstilladelse efter § 9 c, altså dispensationsbestemmelsen, i stedet for efter den almindelige familiesammenføringsregel i udlændingelovens § 9.

Det betyder, at formuleringen af § 9 giver udtryk for en retstilstand, der ikke i praksis er gældende.

Derfor vil regeringen som nævnt fremsætte lovforslag om at ændre 3-årsreglen i § 9 til en 2-årsregel.

Som også nævnt vil regeringen samtidig foreslå, at den til enhver tid siddende udlændinge- og integrationsminister kan genindføre en 3-årsregel, hvis der igen skulle komme en massetilstrømning af asylansøgere.

Regeringens forslag til en lovændring skal naturligvis vedtages af Folketinget. Men det ændrer ikke på, at der nu administreres i overensstemmelse med dommen og dermed – som forudsat i lovgivningen – i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser.

[Underspørgsmål 4: Statsministerens løfte før valget]

Så er der endelig spurgt, om jeg er enig i, at lempelsen er i strid med det løfte, statsministeren gav før valget om kun

at lempe udlændingepolitikken, hvis der er bred enighed i Folketinget om det.

Jeg er bekendt med, at Kristian Thulesen Dahl, der har stillet samrådsspørgsmålet i dag, stillede statsministeren et spørgsmål ud fra samme præmis under åbningsdebatten den 7. oktober 2021.

Jeg er helt enig med statsministerens svar; at den stramme udlændingepolitik er helt afgørende for Danmark, og at lempelser i udlændingepolitikken derfor skal ske bredt på tværs af Folketingets partier.

Men jeg er også enig i, at spørgsmålet, om hvorvidt en regering skal følge en dom, er en ganske anden sag.

Vi er ikke gået til valg på ikke at ville efterleve Danmarks internationale forpligtelser.

Vi skal naturligvis respektere Domstolens afgørelser vedrørende de internationale forpligtelser, som vi har tilsluttet os.

Samtidig skal vi gøre alt, hvad der er muligt for at fastholde de historisk lave asyltal, vi har i disse år.

Det ene udelukker heldigvis ikke det andet.

Tak for ordet.